

CAMINO DEL NORTE

Santiago de Compostela severní cestou

ONDŘEJ ŠEBESTA

CAMINO DEL NORTE

ONDŘEJ ŠEBESTA

CAMINO DEL NORTE

Santiago de Compostela
severní cestou

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Motto:

„El hombre propone y Dios dispone“

Copyright © Ondřej Šebesta, 2024

Photos © Ondřej Šebesta, Jiří Kedles, 2024

Cover © Pavel Šebesta, 2024

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2024

ISBN 978-80-278-0111-4 (print)

ISBN 978-80-278-1250-9 (ePub)

ISBN 978-80-278-1251-6 (mobi)

ISBN 978-80-278-1252-3 (pdf)

Předmluva

Potřetí jsem si obul sedmimílové boty! Po francouzské a portugalské cestě jsem se tentokrát rozhodl pro cestu severní. Proč to dělám? Proč jdu znovu a proč podél Atlantiku?

Je to jako s láskou, nejkrásnější je samozřejmě ta první, ale zase se mi v zimě zastesklo, a tak jsem začal plánovat a chystat. Francouzská cesta mě nadchla krásnou krajinou, trasou mimo silnice a poměrně malým počtem poutníků – především v první půli. Portugalská byla dost frekventovaná a kdybychom ze Santiaga nedošli ještě do Fisterry a Muxíe, tak by mě asi trochu zklamala. Od Camina del Norte si slibuji mimořádné pobřežní scenérie. Je mi jasné, že za to zaplatím značným převýšením. Podle dostupných zdrojů tudy projde pouze 7 % všech poutníků, kteří každý rok dorazí do Santiaga, a to mi velice vyhovuje.

Na startu bohužel nestojím se svými dvěma věrnými souputníky – Irenkou, statečnou ženou, která, ač postavou hobit, vydrží tolik co Goliáš s Davidem dohromady, a Milanem, který své odhodlání a osobní statečnost prokázal již mnohokrát. Bohužel jim zdravotní problémy tentokrát nedovolily se na start postavit se mnou. Budou mi moc chybět! Od naší první pouti do Santiaga utekly už 4 roky, což je na našich stárnoucích kostrách znát. Musel jsem kvůli tomu změnit i titul tohoto vyprávění. Uvažoval jsem původně o naprosto nekorektním názvu *Dos caballeros y una mujer vieja**, což by mi Irenka nikdy neodpustila, ale žerty stranou, letadlo startuje.

Pojďte se společně se mnou vydat pěšky z Bilbaa do Santiaga de Compostela po trase dlouhé téměř 700 km!

*Dva frajeři a stará žena.

CAMINO DEL NORTE

ČÁST PRVNÍ

Putování Svatojakubskou cestou

ČÁST PRVNÍ

Putování Svatojakubskou cestou

■ DEN PRVNÍ

Praha – Bilbao

Teprve teď, když si začínám plně uvědomovat, že se mi tentokrát nebude dostávat pomoci a podpory ze strany mých spolupoutníků, lépe chápu, jak byli pro mě důležití! Bude to zcela nová zkušenost být tak dlouho sám. Ano, po cestě se dáváme do řeči s poutníky, které potkáváme, ale zřídka-kdy se z toho vyvine víc než jen „Where are you from“, odkud a odkdy jdeš? Už jsi tady byl?

Hlavně ty dvě hodiny, které díky sestě zbývají do večere, kdy jeden už je ubytovaný, osprchovaný, vypraný a čučí na pokoji nebo na dvoře. To jsme si vždycky vyprávěli, co jsme přes den zažili, a bylo zajímavé, jak různé dojmy a zážitky jsme cestou nasbírali. Zapomněl jsem říci, že jsme se zpravidla přes den rozpojovali, protože Irenka dělala menší kroky a Milan se mnohokrát zastavoval na fotografování a tak různě.

Poslední týden před odjezdem jsem strávil doplňováním a škrtním v seznamu věcí, které jsem měl s sebou minule. Váhal jsem nad každým gramem. Šel jsem tak daleko, že jsem vážil jednotlivé předměty, a tak se mi podařilo stlačit váhu skoro o kilo dolů, ale pak jsem si uvědomil, že půjdu podél pobřeží Atlantiku, kde bude zcela jistě větrno a možná i deštivo, a tak jsem tu úsporu obětoval a přibalil goretexovou nepromokavou bundu s kapucí. A je to zpět! Netuším, jak to dělají ti, kteří na internetu tvrdí, že se dostávají pod 10 kg i se dvěma litry vody. To já nedokážu!

Hned na začátku se musím přiznat k tomu, že jsem si trasu *Camina del Norte* asi o 150 km zkrátil. Správně se začíná v Irúnu, který leží přímo na francouzských hranicích, tam, kde se do Biskajského zálivu vlévá řeka Bidassoa. Ono těch skoro 700 km, které mě čekají, je víc než dost i tak a vůbec si nejsem jist, že to dokážu.

Tahle severní trasa má jednu velkou výhodu. Do Bilbaa totiž letí přímý let OK, takže za 2,5 hodiny jsem na místě a světe div se: na kolotoči už se točí můj bágel. Strhávám z něj vrstvy igelitu a hurá před moderní budovu letiště. Podle webu má vpravo po směru jízdy být zastávka autobusu linky A3247 a cesta do centra má stát 3 €. Přesně tak to je a dokonce tam ten bus už stojí. A nejen to, na rozdíl od Prahy někdo použil hlavu a ta mu prozradila, že cestující letadlem mají zpravidla zavazadla!

Takže autobus má připravené regály pro kufry a bágly. Za 20 minut už stává autobus na Almeda de Recalde, což je zastávka na dostřel od Guggenheimova muzea.

Budova navržená Frankem Gehrym se třpytí ve slunci a na náměstí před vchodem je nádherný pes z květin. Uvnitř jdu nejprve do úschovny

DEN PRVNÍ

zavazadel. Vyfasuju číslo 747, které připomíná letadlo, a naštěstí si ho zapamatuji. Zlí jazykové tvrdí, že na tomhle muzeu je nejhezčí ta samotná budova a já bych to byl býval podepsal, kdyby tu zrovna nebyla rozsáhlá výstava Marca Chagalla. Toho mám rád – jeho veselé obrázky z Haliče plné vousatých Židů a nádherných kombinací barev.

Nadchla mě expozice předmětů z domácnosti, které paní výtvarnice požíla netradičním způsobem: červený objekt z plastových příborů, boty na podpatcích z poklic a hrnců, vrtulník z peří, pistole z telefonů, které občas zazvoní a lustr z tampónů.

Přiznám se, že Guggenheim Masterpieces, plátna velká jako barák, jsou pro mě, výtvarného amatéra, velkým otazníkem. Přijde mi, že někdo nedokončil návrh nové vlajky pro Paraguay, rozlil a rozšlapal barvu... jen ten Andy Warhol a jeho několik tisíc hlav Marilyn Monroe – toho poznám na sto honů.

Expozice čínského Dlouhého pochodu v prvním patře jde už úplně mimo mé chápání. U šatny mě polije horko. Nemám známku od svého batohu! Šacuji se a pot stéká, víte kam. Naštěstí vím, že šlo o Boeing. Dámy se usmívají a přinášejí můj ranec s celým mým majetkem. Znamku jsem ztratil a dobrý člověk toho nezneužil a vrátil ji.

Pak studená kola na terase, u řeky vyfotit pavouka a 2 kilometry podél řeky do starého města. Bez problémů nacházím katedrálu a za 2 € si kupuji *Credencial* – poutnický průkaz. Sympatická slečna tam vtiskne první razítko mého pochodu. Jsou krásné – razítko i slečna – a Milan, který se rozhodl mě doprovodit alespoň na začátek mé trasy, přešel ihned do plynulé španělštiny. Zeptal se mě španělsky, jestli jsem si všiml té její super „figuery“.

Ještě si vyfotím našeho patrona sv. Jakuba, k jehož hrobu budu putovat, a jdeme dál.

Nedaleko katedrály se nalézá náš hotýlek. Blahořečím Irence, že nám zajistila takkrásný a čistounký pokojíček. Dáme si pauzu a po krátké procházce vítězí pivo a *tapas*. Na ty jsme se obzvláště těšili, protože je u nás nekoupíte. Sedíme na náměstí a stejně jako před dvěma lety si uvědomujeme, jak ti Španělé umí žít. Krásné ženy oblečené jako ženy, všude samý úsměv... To se nám bude dobře usínat!

V noci mě vzbudilo šumění deště. Když jsem se víc probral a podíval z okna, zjistil jsem, že to není déšť, ale muž ve žluté gumové zástěře, který hadicí myje kočičí hlavy v naší ulici. Tady na rozdíl od Prahy dlažbu opravdu myjí! U nás jen projede kropící vůz a ulici trochu postříká. Jako na vojně: co je mokré, to je čisté.

■ DEN DRUHÝ

Bilbao – Portugaleta – Pobeña

A najednou je osm a teprve se rozednívá. Slunce totiž kašle na lidmi vymyšlené časové jednotky a dělá si co chce. Španělsko leží ve stejném časovém pásmu jako Čechy, ale o tolik dál na Západ, že tu slunce vychází víc než o hodinu později. Pochopitelně, že to večer milým Španělům vynahradí.

Po snídani vyrážíme s Milanem už s plnou polní směrem k nejbližší stanici metra. Trochu se nám to přes vyspělou techniku nedaří, ale nakonec stanici najdeme. Dokonce pochopíme automat na lístky a tak se za 1,80 € svezeme do stanice Areta, což je nejbližší zastávka u mořské pláže Las Arenas v Getxo. Tam jsem s pomocí Booking.com rezervoval *apartamento*. Jsme tam už o půl dvanácté a já řeším dilema. Zůstat tam s Milanem ještě jeden den a jít se koupat, nebo konečně vyrazit na pochod. Nejbližší cíl je vzdálen asi 13 km a další celkem 37 km. Když zůstanu

a zítra ráno vyrazím, ujdu 13 km do oběda a budu se tam zase půl dne válet, protože 37 km na začátku prostě neujdu. Nakonec se rozhodnu tu pupeční šňůru přestříhnout a s Milanem se loučím v slzách, jako bych šel do války. Ocitám se tedy sám na trati, už to nejde vzít zpět.

Musím překonat řeku, což se mi povede na asi nejjobskurnějším přívozu světa. Je to pod vysokým mostem zavěšená gondola – *flying ferry*, která mě za 40 centů dopraví na druhý břeh. Ulice stoupá ke katedrále a já jen zírám. Ta ulice je opravdu příkrá, ale takových máme u nás taky dost. Jenže tady je za sebou asi 8 pohyblivých chodníků, které chodce vyvezou bez námahy nahoru. Je 27 stupňů, pot mi stéká po obličejí i jiných částech čela, a tak jsem za tenhle socík rád.

V katedrále je obchod zavřený – není divu, však je poledne, takže rázítko nezískám. Za to při cestě narážím na prodejnu Orange. Jsou tam dvě mladé slečny, vybírám si tu méně hezkou v naději, že se bude více snažit. Omyl je pravdou, na všechno se ptá té druhé, a tak tam stojím jako pitomec, leje ze mě a ona jedním prstem cosi fuká do počítače asi 20 minut, aby mi prodala za 19,95 € předplacenou SIMku. Ani jedna, ani druhá

DEN DRUHÝ

neumějí slovo anglicky, takže naslepo podepíšu podmínky ve španělštině a získávám data na 30 dní.

Šipky ukazují stále ulicí vzhůru a slunce praží. Od řeky stoupám už hodnou dobu a narážím na banku. Obávám se, že to může být na nějaký čas poslední šance natankovat cash, a tak využiji jejich služeb.

Dostávám se na okraj města, všude samé dálnice a dálniční křižovatky. Cesta pro pěší a cyklisty se proplétá tím houštím. Nikde ani 5 cm stínu. V dálce vidím první poutníky. Pomalu se k nim přibližuji, až se zastavíme na rozcestí, kde je inzerovaná Pobeňa doleva i doprava. Aplikace říká, že vlevo je to alternativní cesta, která zpravidla bývá delší, a tou se vypraví jiný poutnický pár. Jak se později ukáže, jsou to Kanaďané. Já a ještě jedna Němka volíme konzervativnější variantu, která snad nebude tak kopcovitá, ale na kilometry dopředu žádný stín. Ona se po pár stech metrech omluví, že potřebuje zastávku a já šlapu dál. Sice ji potřebuju taky, ale zase se tak neznáme, abych si před ní šel umýt ruce za nejbližší strom. Sním jakési lístkové těsto se šunkou uvnitř, které jsem si obstaral ve městě, a jdu dál. Naše cesta stále kopíruje cyklostezku.

Hrozně těm cyklistům závidím, že jejich cesta jde částečně ve stínu, ale bojím se tudy jít, protože občas se ze zatáčky vynoří jezdec, který jede z kopce fofrem a mohl by mě srazit. Trpělivě šlapu sluncem a ucucávám z mého vodního vaku. Přejde mi to nekonečné, bolí mě záda. Cesta opět křížuje dálnici, dolů do posprejovaného, pomočeného podchodu a zase zpátky nahoru.

Podle navigace by měly chybět tak maximálně 2 km a začínám toho mít dost. Pak se objeví kašna s vodou a já piju jako velbloud. Jen doufám, že je pitná. Ze statku vyšla dvojice a slečna se taktéž napila. Domorodka to přece musí vědět. Úplavice nebude.

Vyspávám právě šutry z bot, když mě dochází ta Němka, co si prve potřebovala udělat pauzu.

Mluví jako kulomet – podle výslovnosti tipuju na Porůří a taky jo. Je od Kolína a jmenuje se Diana. Já jí prve rozuměl die Jana, ale to je při mém hluchu normální. Společně dorazíme do Pobeni a hledáme herberk.

DEN DRUHÝ

V dálce je vidět nádherná pláž a zpěněné vlny moře. Sůl je ve vzduchu. Ona se ptá v informacích, což já nesnáším, a samozřejmě na pultě kiosku zapomene průvodce. Vracím se pro něj jako pravý gentleman skoro kilák, a to zdržení nás málem stálo poslední dvě místa v ubytovně. Za námi pověsil správce na dveře ceduli: „*completto*“. Dorážejí další a budou spát venku. Já spacák nemám, takže беру zavděk horní postelí na palandě v místnosti pro 24 lidí. Trochu přeperu zpcené šatstvo a zajdu do sprch. Jeden záchod, jedna sprcha, dvě mušle pro cca 30 chlapů.

Obsadím postel a vyrazím k moři. Dilema: doklady, peníze a iPhone nechat na posteli a nebo to vzít na pláž, kde to nikdo neohlídá. Volím variantu „b“, což je riskantní, protože je odliv a do vody je hodně daleko. Zablbnu si v ledových vlnách a odložené věci najdu tak, jak jsem je tam zanechal. Vracím se před ubytovnu a tam už die Jana předzpěvuje kroužku Němců, sedám si k nim. Samí mladí, jeden vysoký ramenať Moritz má pěkně oteklou nohu. Jak půjde zítra dál? Jeho kamarád kupodivu není Max, ale Heyko – moc milý kluk. Ubalí mi cigaretu. Moc mi nešmakuje. Je třeba přežít do sedmi. Wi-fi nefunguje. Snad v hospodě. Poutnické menu

je skvostné. Za 10 € máme dva chody a zmrzlinu včetně vína! Sedí nás u stolu osm: Výše jmenovaní a pak ještě holohlavý Tyrolák, řečný Talián, další samostatně putující Němka Karo, Nikolas a Róza z Berlína a mimořádně hezká černoška druhé generace, která mluví německy bez akcentu. Taky jsem mohl ten stůl vyfotit. Jenže já fotím jen jídlo!

Po večeri usedám před barákem k počítači a ostatní jdou na kutě. Vyprané prádlo není suché. Chci zajít k hospodě a zkusit to odeslat na web. Jenže je deset a dědek mě bez milosti zahání dovnitř. Vzpomněl jsem si na kemp na Rujáně, kde soudruzi z NDR vyhlašovali ráno táborovým rozhlaselem rozcvičku.

Spal jsem ve čtyřhodinových blocích přerušovaných jen reklamními pauzami. Šlo o to slézt s mojí váhou z horního patra palandy, aniž bych celou konstrukci překotil, rozkýval či jinak poškodil. A co možno tiše se vykrást z místnosti, kde ve tmě na podlaze číhá mnoho nebezpečí ve formě batohů a jiných předmětů. Boty a hůlky ne, ty se musejí nechávat v předsíni. A pak ta samá cesta zpět. Chudák ten člověk pode mnou, ten musel cítit každý můj pohyb.

■ DEN TŘETÍ

Pobeña – Ontón – Cobarón – Castro Urdiales

První nedočkavci vstávají ještě hluboko za tmy kolem šesté. Někdo tiše, jiný nedbá a nakonec i praští dveřmi. Chudák die Jana, ta spala hned u dveří – musela se cítit jako hajzlbába.

V půl sedmé se pouštím do procedur vedoucích k odchodu. Potmě bagruji potřeby do koupelny, balím bágel a nechávám si venku počítač, protože se chci ještě před odchodem pokusit odeslat zprávu ze včerejška. To se mi nakonec díky hot-spotu s founem podaří, jen fotky musím hodně ošidit na kvalitě.

V půl osmé opouštím jako jeden z posledních haciendu a zrovna svítá. Hned první úsek z parkoviště před ubytovnou je dost hustý. 120 schodů: „Stairway to heaven.“ Naštěstí ještě nesvítí sluníčko. Ovšem ten výhled, který mě čeká nahoře, stojí za to!

Přesně takhle jsem si tuhle trasu představoval.

Na první odbočce nacházím čepici, podle velikosti spíše dámskou, a tak ji беру s sebou, majitelka bude vepředu. Po pár stech metrech narážím